

317: Şevval ve Zilhicce Orucu

Tarık Ebu Abdullah

8 Ağu, 2017

<https://ilimvecihat.com>

SORU

Şevval ayında 6 gün oruç ve bulunduğumuz Zilhicce ayı içinde 9 Oruç var bu oruçları peşpeşemi tutucaz yoksa bu ayların içinde peşpeşe olmadan mı? Zilhiccenin ilk gününden arefeye kadar tam 9 gün var ve bu san ki peşpeşe tutulacakmış gibi oluyor ama Peygamberimiz peşpeşe orucu Ramazan haricinde izin vermedi diye biliyorum ikilemde kaldım yardımcı olun Allah sizden razı olsun.

CEVAP

Ve aleykumusselam ve rahmetullah. Hamd Allah'a mahsustur.

Muhterem kardeşim Ramazan ayından sonra Şevval ayında altı gün ve Zilhicce ayının ilk dokuz gününü oruç tutmak müstehaptır. İmam Muslim (*rahimehullah*)'ın Ebu Eyyub el-Ensari (*radiyallahu anhu*)'dan tahric ettiği hadiste Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve alihi ve sellem*) şöyle buyuruyor:

مَنْ صَامَ رَمَضَانَ ثُمَّ أَتْبَعَهُ سِتًّا مِنْ شَوَّالٍ كَانَ كَصِيَامِ الدَّهْرِ

“Her kim Ramazan orucunu tutar da buna sonra Şevval'den altı gün tabi kılsa bütun bir sene oruç tutmuş gibi olur.”

Hafız en-Nevevi (*rahimehullah*) şöyle der: “Bizim arkadaşlarımız (Şafii âlimleri) şöyle derler: Daha üstün olan bu altı günü peş peşe hemen Bayram gününün akabinde tutmaktır. (En-Nevevi (*rahimehullah*) şöyle der:) Ama eğer ayrı ayrı tutarsa veya Şevvel'in sonuna bırakırsa da tabi kılmış olur ve fazileti hâsıl olur. Çünkü böyle yaparak de Şevval'den altı gün tabi kıldı demek doğru olur.”

İmam ibni Mace (*rahimehullah*)'ın Şevban (*radiyallahu anhu*)'dan tahric ettiği hadiste Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve alihi ve sellem*) **“Her kim Ramazan orucunu ve bayramdan sonra altı gün tutarsa senenin tümünü tutmuş olur”** buyurmuştur.

İmam eş-Şevkânî (*rahimehullah*) şöyle der: **“(Bayramdan sonra)** yani Ramazan bayramından sonra. Buna göre altı günden kast edilen (Şevval'ın) ikinci gününden yedinci günün sonuna kadardır. Lakin bu altı günün sonra gelmeleri Bayram gününe bitişik olmalarını gerektiriyor mu yoksa Şevval'dan her hangi altı gün olabilir mi? Buna bakmak lazımdır. Çünkü bu durumda da Bayram gününden sonra tutulmuş olunurlar. Aynısı **“altı gün tabi kılsa”** ifadesi için de geçerlidir. Zira tabi kılmak tabi olunan ve tabi kılınan arasında fasıla olmadan olması da mümkündür ve Şevval'da olduğu sürece fasılayla birlikte olması da mümkündür.”

Binaen aleyh muhterem kardeşim Şevval ayından altı günü Bayram gününün ardından peş peşe tutman doğruya en yakın olandır. Ama altı günü ayırarak veya peş peşe Şevval'ın ortasında veya sonunda da tutabilirsin. Allah-u Âlem.

Zilhicce orucuna gelince İmam en-Nesei (*rahimehullah*)'ın tahriç ettiği hadiste Hafsa (*radiyallahu anha*) şöyle demiştir:

أَرْبَعٌ لَمْ يَكُنْ يَدْعُهُنَّ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ : صِيَامُ عَاشُورَاءَ ، وَالْعَشْرُ ،
وَثَلَاثَةُ أَيَّامٍ مِنْ كُلِّ شَهْرٍ ، وَرَكَعَتَيْنِ قَبْلَ الْغَدَاةِ

“Şu dört şeyi Nebi (*sallallahu aleyhi ve alihi ve sellem*) terk etmezdi: Aşure gününde, on günü ve her aydan üç gün oruç tutmayı ve sabah namazından önce iki rekât namaz kılmayı.”

On günden kasıt zilhicce ayının ilk on günüdür. Onuncu gün bayram günüdür. Bayram gününde oruç tutmak caiz değildir. Dolayısıyla burada murad edilen zilhicce'nin ilk dokuz günüdür. İmam Ebu Davud (*rahimehullah*)'ın Nebi (*sallallahu aleyhi ve sellem*)'in eşlerinden bazılarının rivayet ettiği hadiste lafız şöyledir: “Zilhicce'nin dokuz gününü oruç tutardı”.

Bu dokuz gün zilhicce ayının ilk dokuz günleridir. En doğrusu bu günleri peş peşe tutmaktır. Ama ilk dokuz günün sadece bazılarını tutan da tuttuğu kadar sevap sahibi olacaktır. Tümünü tutamayanlar en azından dokuzuncu gününü, yani Arefe gününü oruç tutmaya özen göstermeliler. Zira İmam Muslim (*rahimehullah*)'ın Ebu Katade (*radiyallahu anhu*)'dan tahriç ettiği hadiste Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve alihi ve sellem*) Arefe günü tutulan orucun geçmiş ve gelecek bir senenin günahlarına kefaret olacağını haber vermiştir.

Bundan sadece Arafat'ta vakfe yapan hacılar müstesnadır. Onlara Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve alihi ve sellem*) bu günde oruç tutmayı nehyetmiştir. Allah-u Âlem.